

A fogalmak tisztaságáért!

Manapság már megszokottá vált nemcsak a hang- hanem a fogalomzavar is. Sajnos még az értelmiségi, az ún. tanult körökben is sokszor össze-vissza beszélnek, nem tiszta fogalmakkal harcolnak a politikusok és ezért szinte lehetetlen eligazodni abban, hogy mit is akarnak, konkrétan mire gondolnak, stb.

Nem tudják, nem akarják a politikusok, politológusok, pártvezérek pontosan definiálni tartalmilag, gondolatilag, társadalmilag céljaikat, platformjukat, folyik a ködösítés, a nép, a politika iránt érdeklődő lakosság kiskorúsítása, annak bebizonyítása, hogy nem ért a politikához, hogy durván fogalmazva hülye. Ezért nemcsak vezetni kell felülről, az újdonsült zseniknek, hanem gondolkodását is átmosni. Erre szolgál többek között a fogalmak tudatos – vagy műveltség, tanultság hiányában – a fogalomzavar-keltése.

Különösen a jobboldaliaknál tapasztalható a definíció tisztázatlansága, a fogalmak használatának összevisszasága. A Fidesz a baloldaliak és a liberálisok elleni ádáz küzdelmében a propaganda-gyárból folyamatosan áramlanak ki az egymásnak és – ami ennél is a fontosabb – a tényeknek, a valóságnak ellentmondó kijelentés-zuhatok.

Orbán Viktor, a Fővezír, a főirányt megszabó – feltehetően a háttérzsenik sugallatára – különösen látványosan élen jár a semmitmondó, végül is üres frázis-fogalmak gyártásában. Ez már jellemezte azt is, ahogyan 1989/1990-ben és utána is meghirdették és eladták a sürgetett változást. Nem mondták meg nyíltan: vissza a kapitalizmushoz, sőt, amit nagyon sokan titkon reméltek és akartak, hogy vissza az 1944 előtti Magyarországhoz. „Piacgazdaságról” (ez a magyar számára: árubőséget jelentett), „demokráciáról” (azt csinálhatsz, amit akarsz), többpártrendszerrel (az alakít pártot, aki akar) stb. címen adták, és adják el a meghirdetett „rendszerátváltást”, azaz a kapitalizmust, azaz a magántulajdonon alapuló, a polgári demokrácia szerinti politikai felépítményt. Ahogyan a magyar ezt értelmezi: ezután „a pénz beszél, a kutya ugat”, vagy ha van vagyoned, könnyen élsz, ha nincsen, akkor nagy baj lehet. Arról természetesen nem esett szó, hogy az áhított „fejlett” kapitalista országokban sem minden „fenéig tejfel”, a munkanélküliség, a sorozatos és egyre gyakoribb gazdasági, politikai, szociális stb. válságokra is számítani kell, s ezt elsősorban majd nem a gazdag szűk réteg érzi majd meg, hanem a lakosság többségét kitevő népeesség. Ez akkor, bár „demokráciaként” és „piacgazdaságként” adták el a népnek, valójában a kapitalista viszonyok visszaállításáról szólt, annak minden oldalú, azaz jó és rossz következményeivel.

Magyar sajátosság az, hogy a kapitalizmus apologétái, hívei, a fordulatban leginkább érdekelt magyar polgári rétegek főleg szellemileg, ideológiailag jelentős, befolyásos, a szürke eminenciás szerepét betöltő részei számára ebben a „visszatérésben” a követendő példa az 1944 előtti Horthy rendszer maradt. Amit kevesen tudnak: az 1944/45 utáni emigráció döntő többsége ebben a szellemben politizált, és ehhez nagy anyagi és politikai támogatást kapott a befogadó országok

kormányaitól, illetékes politikai köreitől. 1989/ 90-ben ez élő, eleven erőként kapcsolódott be a hazai változásokba, mellesleg a szélsőjobboldali, neonáci nézeteket vallókkal együtt. Az emigrációban a baloldal és a jobboldal között ez a szemlélet akadályozta meg az összefogást. A baloldal ugyanis ezt nem akarta, és a koalíciós időszak társadalmi változásainak megőrzéséhez ragaszkodott. Természetesen ezzel sem álltak ki nyíltan, hanem a fű alatt lassacskán lopták vissza ideológiai, politikai avított nézeteiket.

Most, hogy már kézzel foghatóvá, nyílttá váltak nemcsak a kapitalista rendszer negatív történelmi, objektív jellemzői, továbbá a polgári politikai törekvések is, természetesen keresni kell a bűnbakokat. Ennek is megvannak a magyar történelmi hagyományai. A rendszerváltozás fő haszonélvezői – mint eddig mindig – most sem a valódi okokra: a kapitalista rendszernek, mint olyannak, egyre mélyülő és általánossá váló belső tulajdonságaira, működési zavaraira vezetik vissza a súlyos és komplett bajok forrását. Nem, hanem – mint a Horthy rendszerben, pl. Trianon esetében is – a baloldalra, a forradalmakra. Akkor azokra a tömegekre hárították a felelősséget, és őket is büntették, mert nem akarták elviselni a mérhetetlen nyomort, és szenvedést, amit a tényleges hatalmat gyakorló arisztokrácia, nagytőkések nemzetet a vesztes világháborúba sodró politikája következtében állt elő, és ez sodorta az országot anyagi, politikai, szociális romlásba.

Ma is hasonló helyzet alakult ki. A húsz év alatt egyértelművé vált a nép számára, hogy a rendszerváltozás nem hozta meg az ígért csodát, minden bajtól a megváltást, sőt, mérlegre téve az ország utóbbi több, mint félévszázados történelmének különböző fázisait, alapvető vonatkozásokban a mérleg nyelve nem billen a jelen viszonyok oldalára. Ez természetesen a kapitalizmus haszonélvezői számára nem evidens, ezért ismét keresni kell a kiábrándult tömegek számára a bűnbakokat. Ez pedig – a hagyományok, horthysta örökség szerint – ismét a baloldal.

A Fidesz és vezére, aki 1988/89 óta tudja: valakik által felkent miniszterelnök-jelölt nem nyugodott bele a sorozatos vereségébe. Az 1994-estől kezdve, majd különösen 2002-től, és a 2006-ostól elszenvedett veresége óta folyamatosan és rendkívül agresszíven harcolt a hatalomért. Nem fedve fel, természetesen igazi politikai, elvi, hatalmi törekvéseit. Továbbra is zavaros, látszólag ködös, a tényeket nem fedő fogalmakkal dolgozik.

Ilyen pl. az, amit már hosszú ideje hangoztat: nem történt rendszerváltás, és az ő küldetése, hogy ezt végrehajtsa. Természetesen nem mondja ki, hogy miről is van szó, mire is gondol. Ha arról van szó ugyanis, hogy még nem tértünk vissza a Horthy rendszerhez, akkor igaza van. S akkor ezt ki kell mondani. Az „igazi” rendszerváltásról szónokol, mint ahogyan expressis verbis most is kijelentette: igazi gazdasági és politikai rendszerváltást akar. A ködösítésnek ismét szomorú következményei lesznek, és az ébredés súlyos fájdalmakkal jár majd.

Természetesen nem mondja meg kerek-perec, hogy ez alatt mit ért. Ha ez a saját jobboldali (és szélsőjobboldali) erőinek hatalomra kerülését jelenti, akkor nem rendszerváltásról, nem a kapitalizmus felszámolásáról, és valamiféle harmadik utas

rendszer létrehozásáról van szó, hanem a kapitalizmus egyik már sok helyen sokszor létező hatalmi-politikai viszonyaira való áttérésről, esetünkben a Horthy-rendszer hatalmi, szellemi, eszmei, politikai, gondolati, stb. visszaállításáról, ahol a jobb- és a szélsőjobbon kívül mindenkinek kuss lesz a neve. Visszatér a „keresztény, nemzeti, konzervatív, polgári jobboldali rendszer, amelyben a szélsőjobbnak is helye lesz, csak e rendszert nem szeretőknek lesz kívül tágasabb. Ahogy Bíró Zoltán húsz év után is elkeseregte egy TV interjújában: az eredeti céljukat nem sikerült elérni: nem tudták kiűzni az országból a kommunistákat. Természetesen a neo-horthysta rendszer kialakításánál figyelembe fogják venni a megváltozott nemzetközi viszonyokat, nem állítanak fel „fajkutató intézetet”, mint annó tették. Vitézi Rend már van, nem tanulmányoztam alapszabályukat, gondolom mérsékelték a zsidó-ellenességet, amit Horthy Miklós a szervezet céljául tűzött ki.

Mondjuk ki, amit nem mernek kimondani: az 1944 előtti ellenforradalmi rendszerhez térnek vissza, amely nem más volt, mint az akkori kapitalista rendszerek egyik reakciós, konzervatív, ordas eszméket támogató és azok szellemében cselekvő politikai hatalom és erők uralma. De rendszerként az is kapitalista volt és nem más. Ha a Fidesz erre törekszik, mondja meg nyíltan, és ne ködösítsen, ne beszéljen úgy, mintha a tőkések (kvázi a kapitalizmus) ellen lenne (Hitler is szavakban az volt, aztán egészen jól együttműködött a nagytőkével a második világháborúban is), ne ostorozza a hirtelen meggazdagodottakat (mert valójában ő – béréből és fizetéséből –, továbbá szülei, szűkebb családja is ezek közé tornázta fel magát), tehát ezek szerint álságosan mintha saját maga és kedves családja ellen is agitálna. De természetesen esze ágában sincsen ezt tenni is. Ezért ezek a tartalmatlan és „bátor”, baloldalinak tűnő kijelentések, azoknak a szegény embereknek, munkanélkülieknek, nyomorba süllyedteknek stb. szólnak, akiknek a kapitalizmus „nem jött be” – pestiesen szólva, és csak azt szolgálják, hogy a tömegek gondolatvilágát, ítélőképességét és tisztánlátását megzavarják, jogos indulataikat pedig levezessék.

Tehát nem rendszerváltásról van szó, hanem arról, hogy a régi vágású jobb- és szélsőjobb egyfelől ostromolja a hatalom még meg nem szerzett bástyáit, másfelől arról, hogy a saját képére alakítsa azt. Mindemellett azonban azt is jó lenne tudni, hogy ez gyakorlatilag mit jelent, az általuk majd bevezetett politikai szisztéma a tömegek számára mit hoz? Mert a tartalmi kérdésekről immár két évtizede valójában semmit nem tudni, azon túl, hogy ezt az általuk sokat emlegetett jelent és jövőt a társadalom azon része elleni mélységes és korlátlan ádáz gyűlölet jegyében hirdetik, amely nem ért egyet az ő viselkedésükkel, kirekesztő stílusukkal, elveikkel, politikai magatartásukkal, és jobboldali gondolkodásukkal. Tehát a magyar nemzet felét akarják kikapcsolni a köz- és a politikai életből.

Ez a gyűlölet politika Magyarországon az 1919 augusztusa után hatalomra került ellenforradalmi erők által lett úrrá és divattá, és amely – mint tudjuk – nem vezetett semmi jóra. Ha az ún. rendszerváltás alatt ezt értik, akkor mondják meg nyíltan, mint ahogyan Horthy és társai, követői akkor meg is fogalmazták a „nemzeti, polgári, konzervatív, keresztény kurzusos” programjukban. De ne handabandázzanak, és az április 11-i választást ne nevezzék „forradalomnak”, nem

is illik mondani sem, mert még a képzetlen ember is tudja, hogy ez blöff, ködösítés, mellébeszélés, sőt hazugság.

Ugyanilyen ködösítés és félrevezetés folyik a szélsőjobb megjelenése és megerősödése kapcsán is a még ideológiai és történeti kérdésekben járatos, és képzett értelmiségi körökben is. Érthető, hogy az 1944 előtti jobb- és szélsőjobboldalra hajazó csoportok, nézetek minden értelmes és jóindulatú embert nemcsak meglepnek, hanem fel is háborítanak. De az már mélységesen elítélendő, amikor egyes tudós történészek összemossa a fogalmakat menteni akarják ezt a jobboldalt, és nem nevezik nevén a gyereket, nem merik kimondani, hogy ezek neonácik. Ehelyett a „politikai egyensúly” kedvéért, „az elméleti lavírozás” szellemében felfedezik, hogy ezek valójában **nem is nemzeti szocialisták** (azaz nácik), hanem **„nemzeti bolsevikok”** (lásd: Gerő András). Ha rosszmájú és gonosz lennék, azt kívánnám neki, hogy ne a fajelméletet elvető, politikai és ideológia síkon soha sem mozgó „nemzeti bolsevikok”, hanem a nemzeti-nemzetiségi, faji és egyéb gyűlöletet szító, ember- és nemzetiségellenes politikát valló – szerinte nem is „neonácik” – kerüljenek a hatalomba. De nem vagyok gonosz, ezt neki és senkinek sem kívánom.

Tisztában vagyok azzal, hogy ma antikommunistának és baloldallellesnek lenni, mutatkozni nemcsak veszélytelenebb, de dicsőségesebb és kifizetődőbb is. Az is iránymutató politikai trend az érvényesülés szempontjából – látva kormányzati pozíciókat két évtizede ostromló jobboldali erők előretörését –, hogy továbbra is a szociáldemokráciában, a kommunistákban, és nem a jobboldaliakban látják a fő ellenséget. De azért az már kissé frivol, hogy komoly történész a magyar honban, sajnos, újraéledő szélsőjobboldali, náci tendenciákat, szervezeteket, csoportokat menti, nem nevezi őket nevükön, sőt kijelenti: itt nem is nácikról van szó, hanem „nemzeti bolsevistákról”.

Ennyire azért mégsem illik *a fogalmakat, a politikát összekeverni*, összemosni, még akkor sem, ha az illető a baloldalt sem szereti, ha a kommunista politikáról pedig rossz a véleménye. Azt azért illik tudni – és Gerő tudja is –, hogy a baloldaliak minden általuk elkövetett hiba ellenére elvileg, nézeteikben soha sem fogadták el a nácik faji alapra helyezett, más nemzetek kiirtását tervbe vevő gyilkos politikáját, sőt anno a sok áldozatot követelő antifasiszta harcban is résztvettek Európa- és világszerte. Nem vagyok naiv, tudott, hogy ezt a disztinkciót manapság tudomásul venni, sőt ki is mondani nagy bűn, de azért meg kell tenni, legalább a fogalmak tisztázása érdekében.

Azt már nem is merem megemlíteni, hogy az egyik jobboldali TV adásában ismert értelmiségi kijelentette: ma nem értelmiség van, hanem „vértelmiség”. Jó lenne tudni erről is, hogy mit értenek alatta?

Strassenreiter Erzsébet